

послідовності, що дозволить оцінити загрози інвестиційного ринку та досягнути очікуваного ефекту, налагодити стабільність інвестиційної діяльності, зростання інвестиційного потенціалу, що сприятиме залученню інвестиційного капіталу, впровадженню інвестиційних проєктів та, як результат, фінансовому оздоровленню підприємства.

Важливою складовою організаційно-економічного механізму реалізації інвестиційного проєкту на промислових підприємствах є використання принципів даного механізму. На підставі проведеного дослідження, систематизовано та доповнено принципи організаційно-економічного механізму, які поділені на первинні (інвестиційного розвитку, залучення інновацій, альтернативності та ефективності, послідовності, цільової спрямованості, адаптації до загроз інвестиційного ринку, надійності, нормативно-правового регулювання, раціонального використання ресурсів) та вторинні (взаємодії учасників інвестиційного проєкту, професіоналізму експертної групи, корегування та контролю, управління експертною групою, комплексності та системності, безперервності, взаємодії складових елементів організаційно-економічного механізму, гласності). Використання первинних принципів дозволяє організувати процес формування організаційно-економічного механізму, визначити компоненти даного механізму.

Використані джерела

1. Микитюк П. П. Інвестиційно-інноваційний менеджмент [Текст] : навч. посіб. / за заг. ред. П. П. Микитюка. – Тернопіль : Економічна думка, 2015. – 452 с.
2. Микитюк П. П. Управління проєктами [Електронний ресурс] : навч. посіб. / П. П. Микитюк, В. Я. Брич, Т. Л. Желюк [та ін.] ; під ред. П. П. Микитюка. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 320 с.

Костюк Оксана

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри
фінансів ім. С. І. Юрія Русін В. М.)

БЮДЖЕТНІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ

На сьогодні гостро постає питання збереження економічної стабільності, конкуренто-спроможності, посилення впливу фінансової системи України на досягнення високих показників соціально-економічного розвитку. При цьому фундаментальним фактором розвитку та стабілізації фінансового сектору є макроекономічна ситуація в країні.

Однією з функцій бюджетної системи є економічне регулювання: визначення джерел, методів та інструментів залучення коштів до бюджету і напрямів їх витрачання для досягнення визначених цілей економічної політики,

а саме: стабілізації економіки, стимулювання її зростання, проведення структурної перебудови національного господарства.

Аналітики Світового банку стверджують, що для подальшого розвитку економіки країни та стабілізації фінансової системи, Україна потребує величезного обсягу бюджетних інвестицій. Разом з тим, система управління бюджетними інвестиціями в Україні має низку недоліків, зокрема – це відсутність чіткого визначення змісту державного інвестиційного проекту, що дозволяє виконавцям багатьох проектів уникати перевірки з боку громадськості; відсутність чіткого зв'язку між державними інвестиційними проектами і стратегіями розвитку на загальнодержавному і галузевому рівнях, що дало б змогу встановлювати пріоритети державних інвестиційних проектів; відсутність ефективного оцінювання проектів і процедур перевірки оцінки ефективності використання бюджетних коштів [1].

У результаті цього має місце значне недовиконання завдань державних інвестиційних програм, причому багато проектів залишаються незавершеними або їх реалізація затримується, а вартість проектів суттєво зростає. Наприклад, середня вартість бюджетних інвестиційних програм у будівництві в Україні приблизно на 23% вища, ніж у Німеччині, на 22 % – ніж у більшості країн ЄС, та на 20% – ніж у сусідній Польщі, хоча витрати на оплату праці набагато нижчі в Україні [2].

Для нівелювання зазначених недоліків Україна потребує термінових заходів. У звіті Світового банку запропоновано рекомендації для покращення системи управління бюджетними інвестиціями в Україні, що частково знайшли своє відображення в Програмах розвитку, які наразі впроваджуються в Україні.

Насамперед, уряд має чітко визначити характер державних інвестиційних програм і проектів на основі юридично закріплених норм, так щоб усі проекти, що фінансуються з бюджету, а також через державно-приватні партнерства, проходили належну оцінку та відбір до впровадження. Необхідно розглянути питання розроблення інструменту середньострокового стратегічного планування інвестицій, що має пов'язати державні інвестиційні програми зі стратегіями розвитку на загальнодержавному і галузевому рівнях. Окрім того, організації, що пропонують проекти, повинні нести за них повну відповідальність, від їх підготовки та подання до реалізації.

Уряд має забезпечити адекватний інституційний потенціал і необхідні людські ресурси, оскільки належна наявність висококваліфікованих фахівців і навчання є важливими для таких центральних установ, як Міністерство економічного розвитку і торгівлі та Міністерство фінансів України, а також для інших урядових установ, що започатковують і впроваджують державні інвестиційні проекти.

На думку МВФ, фінансовий сектор України недостатньо ефективно виконує функції акумулювання фінансових ресурсів та їх перерозподілу на

пріоритетні потреби економічного розвитку. Це не лише не сприяє економічному зростанню, а й зумовлює накопичення ризиків через посилення зовнішнього боргового навантаження та підвищення залежності від зовнішньої кон'юнктури. Як результат, маємо недостатню стійкість фінансової системи України до впливу різноманітних внутрішніх і зовнішніх шоків [3].

Таким чином, для стабілізації розвитку фінансової системи України необхідним є розвиток реального сектору та економіки в цілому.

З метою підвищення ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на реалізацію державних цільових програм необхідно забезпечити взаємозв'язок між бюджетними асигнуваннями на державні цільові програми та конкретними цілями і кількісно вимірюваними показниками оцінки їх досягнення. Якщо під час виконання бюджетної програми ви-явлено, що вона не дозволяє досягнути передбачених цілей, варто відмовитися від її подальшої реалізації зі своєчасним внесенням змін у відповідні нормативно-правові акти. Також необхідно зупинити фінансування неефективних або належним чином необґрунтованих бюджетних програм, роз-робити і затвердити в усіх програмах показники ефективності оцінки діяльності державних замовників з метою підвищення їх відповідальності за кінцевий результат.

Отже, бюджетні інвестиції можуть здійснювати суттєвий вплив на стабілізацію і розвиток економіки за умови їх раціонального використання, навіть в умовах значного бюджетного дефіциту. Оптимальний розподіл державних капітальних вкладень за галузями економіки у поєднанні з ви-важеною податковою та інвестиційною політикою, розрахованою на довгостроковий період, заснований на використанні інформаційних ресурсів при прийнятті відповідних управлінських рішень, є одним із фак-торів стабілізації і розвитку національної фінансової системи та економічного простору загалом.

Використані джерела

1. Ukraine: Stabilizing a banking sector in crisis / World bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/NEWS/0,,contentMDK:22704187~menuPK:141310~pagePK:34370~piPK:34424~theSitePK:4607,00.html>
2. Ukraine Public investment management performance assessment (Ukrainian) / World Bank – 2012 [Електронний ресурс]. – Режим до-ступу: <http://issuu.com/world.bank.europe.central.asia/docs/ukraine-pim-ukr>
3. Відновлення співпраці з МФВ буде сприяти підвищенню інвестиційної активності / Українська європейська перспектива [Електро-нний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.u-e-p.eu/about-us/mission.html>